

BİLİM
KAHRAMANLARI
DERNEĞİ

TÜRKİYE

Dünya Robot Olimpiyatı / World Robot Olympiad Kılavuz ve Etik İlkeler Beyanı 2026

Dünya Robot Olimpiyatı / World Robot Olympiad Kılavuz İlkeleri

Giriş

World Robot Olympiad (WRO) olarak gençlerin yaratıcılıklarını ve problem çözme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmayı hedefliyoruz. Aşağıda belirttiğimiz hedeflerimiz doğrultusunda robotik yarışmaları düzenliyoruz:

- Gençlerin yaratıcı ve yenilikçi düşünme gibi 21. yüzyıl becerilerini kazanmalarına yardımcı olmak.
- Gençleri, geleceğin bilim insanları, mühendisleri ve mucitleri olmaya teşvik etmek.
- Robotların ve robotik sistemlerin keşfi yoluyla gençlerin ufkunu genişletmek.
- Modern bilim kavramını eğitim faaliyetlerine dahil etmeye yardımcı olmak.
- Dünya çapında STEM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) eğitiminde robotiği teşvik etmek.
- Dünyanın her yerinden gençlerin becerilerini ölçmelerini ve eğlenmelerini sağlamak.

Rekabet kavramının genellikle katılımcıları kazanmaya odaklandığının farkındayız. Takım üyelerinin, takım koçlarının, danışmanlarının, ebeveynlerin ve hatta ülke partnerlerinin rekabeti hissettiğini görüyoruz. Ancak yarışmanın yol gösterici ilkelerine bağlı kalındığı sürece rekabetin olumsuz bir durum olmadığını düşünüyoruz.

WRO Kılavuz İlkeleri:

- Takımlar, birlikte eğlenirken yeni beceriler öğrenmeye ve ustalaşmaya teşvik edilir.
- Koçlar, danışmanlar ve ebeveynler, takımlara rehberlik etmek için oradalar, takım üyeleri yerine işi yapmak için değil.
- Katılmak ve öğrenmek kazanmaktan daha önemlidir.

Ülke Partnerleri için WRO Etik Kuralları

Ülke partnerleri, World Robot Olympiad için WRO Kılavuz İlkelerini yaygınlaştırmadaki en önemli ortağımızdır. Aşağıdaki standartlara uymanızı bekliyoruz. Bir ülke partneri olarak:

- Ulusal yarışmalarda WRO Kılavuz İlkelerine saygı gösterin.
- Takımlara, koçlara, danışmanlara ve ebeveynlere hile yapmanın veya adil oynamamanın sonuçları olduğunu iletin.
- Adil bir rekabeti sürdürmek ve kararlarını desteklemek için organizasyon personelinize, hakemlerinize ve jüri üyelerinize rehberlik edin ve yönlendirmeleri yapın.
- Yarışmalarınızda, takımların, koçların, danışmanların ve ebeveynlerin uygunsuz davranışlarıyla başa çıkmak için önlemler alın.
- Yalnızca WRO Etik Kurallarına saygı duyan takımların bir WRO uluslararası etkinliğine hak kazanıp gelmelerini sağlamak için elinizden gelenin en iyisini yapın.

Takımlar ve Koçlar için WRO Etik Kuralları

Tüm takımların ve koçların, yarışmaya girerken beyanı imzalayarak aşağıdaki kurallara uymasını bekliyoruz. Bu beyan hem ulusal hem de uluslararası WRO yarışmalara katılan tüm takımlar tarafından imzalanmalıdır.

Takım olarak bu ilkelere bağlıyız.

Biz bir yarışmaya katılıyoruz.
Kazanmak istiyoruz. Öğrenmek istiyoruz.
Aynı zamanda eğlenmek istiyoruz.

Adil bir şekilde yarışmak istiyoruz.
Robotumuzu kendimiz tasarlıyoruz, programımızı kendimiz yazıyoruz.
Bunları başka birinin yapması doğru değil.

Biz yapmalıyız ki öğrenebileyim.
Koçumuz bize bir şeyler öğretebilir ve bize yol gösterebilir.
Farklı insanlardan ilham alabiliriz.

Ama koçumuz bizim yapmamız gereken şeyleri yapmamalı.
Başkalarının robot ve yazılımlarını taklit etmeyiz.
Bulduğumuz örnekleri programımızı ve robotumuzu tasarlamak için kullanırız.

Bazen başarısız oluruz ve bu doğaldır.
Benzersiz fikirler başarısızlıktan doğar.
Kazanmak güzeldir ama kaybetmek de yolculuğun bir parçasıdır.

Jüri Üyeleri ve Hakemler için WRO Etik Kuralları

Hakemler ve jüri üyeleri, WRO yarışmalarında çok önemli bir rol oynamaktadır. Adil olmalı ve tüm çocuklar için harika bir deneyim yaratmaya yardımcı olmalıdırlar.

Bir jüri üyesi ve hakem olarak sizden şunları bekliyoruz:

- Değerlendirdiğiniz klasman ve yaş grubu için kuralları ve puanlama sistemini bilin.
- Tüm katılımcılar tarafından adil oyun ve uygun davranışı teşvik edin.
- Değerlendirdiğiniz yaş grubundaki katılımcıların beceri düzeylerini ve ihtiyaçlarını eşleştirin.
- Diğer jüri üyeleri ve hakemler hakkında yorum yapmayın veya onları eleştirmeyin.
- Bunun çocuklar için bir yarışma olduğunu unutmayın - onlara her zaman güvenin.
- Her zaman zamanında olun - toplantılar, yargılamalar veya randevular için.
- Uygun şekilde giyinin – gönüllüler için hazırlanan kıyafetleri kullanabilirsiniz (sizi bir takıma bağlayan kıyafet kullanmayın).
- Tutarlı ve objektif olun ve tanıdığınız takımlara karşı önyargılı olmayın.
- Baş Hakemler / Jüri Danışmanları tarafından verilen kararları kabul edin.
- Değerlendirme süreci veya puanlar hakkında herhangi bir bilgiyi hakem / jüri üyesi olmayan hiç kimseyle paylaşmayın.
- Mümkünse bağlı olduğunuz bir takımı değerlendirmekten kendinizi çekin.
- Değişiklik yapılması gerektiğini düşünüyorsanız, ülke partnerine geri bildirim verin.
- Uyuşmazlık çözüm sürecini ve itirazlarla nasıl başa çıkılacağını bilin.

Ek: Ülke Partnerleri için Kaynaklar

- Ülke partnerleri için WRO Etik İlkeleri
- Neleri uygunsuz davranış ve hile olarak değerlendiriyoruz?
- Takımlar ve koçlar için WRO Etik Kuralları
- İyi olan ve olmayan (Takımlar için Genel Bakış)
- Uluslararası finalde hakemler ve jüri üyeleri için WRO Kılavuz İlkeleri

BİLİM
KAHRAMANLARI
DERNEĞİ

TÜRKİYE

Ülke Partnerleri için WRO Etik İlkeleri

Bir ülke partneri olarak WRO Etik İlkelerine bağlıyız:

- Takımlar birlikte eğlenirken yeni beceriler öğrenmeye ve ustalaşmaya teşvik edilir.
- Koçlar, danışmanlar ve ebeveynler takımlara rehberlik etmek için oradadırlar, işi yapmak için değil.
- Katılmak ve öğrenmek kazanmaktan daha önemlidir.

Bir Ülke Partneri olarak:

- Ulusal yarışmalarımızda WRO Kılavuz İlkelerine saygı göstereceğiz.
- Hile yapan veya oynamayan takımlar, koçlar, danışmanlar ve ebeveynlerle iletişim kuracağız.
- Adil bir rekabeti sürdürmek ve kararlarını desteklemek için organizasyon personelimizi, jüri üyelerimizi ve hakemlerimizi yönlendireceğiz ve talimat vereceğiz.
- Yarışmalarımızda, takımların, koçların, danışmanların ve velilerin uygunsuz davranışlarıyla başa çıkmak için önlemler alacağız.
- Yalnızca WRO Etik İlkelerine saygı duyan takımların WRO uluslararası finaline katılmasını ve gelmesini sağlamak için elimizden gelenin en iyisini yapacağız.

WRO, Neyi Uygunsuz Davranış ve Hile Olarak Değerlendirir?

Etkinliğe hazırlık:

- Takım için robotlar yapan veya yazılım yazan koçlar/ebeveynler/danışmanlar
- Çevrimiçi çözümler satın alan ve bu çözümleri bir yarışmada kullanan takımlar (donanım ve/veya kod)
- Bir yarışmada başkalarından çözümleri kopyalayan ve bu çözümleri kullanan takımlar (donanım ve/veya kod)
 - o İstisna: Takımların LEGO Education ders planlarında sağlanan temel robot modellerini kullanmalarına ve bunları görev çözümünde uyarlamalarına izin verilir.
- Geleceğin Mucitleri stantları ve/veya robot modeli için bir şeyler inşa eden ve hazırlayan koçlar/ebeveynler/danışmanlar

Etkinlik günü:

- Robotu bir araya getirmek için bir kılavuz kullanan takımlar
- Yarışma alanlarına giren koçlar/ebeveynler/danışmanlar
- Takıma sürpriz bir kuralın nasıl çözüleceğini anlatmaya çalışan koçlar/ebeveynler/danışmanlar
- Montaj zamanlarında takımlara yardımcı olmaya çalışan koçlar/ebeveynler/danışmanlar
- Koçlar/ebeveynler/danışmanların, ihtiyaç olmadığı halde takım üyeleri yerine Geleceğin Mucitleri standı kurması
- Maçlar, yapım süresi veya Geleceğin Mucitleri sunumları sırasında takımlara talimat veren koçlar/ebeveynler/danışmanlar
- Hakemler ve jüri üyeleriyle herhangi bir kural tartışmasına katılan koçlar/ebeveynler/danışmanlar
- Diğer takımların yarışma masalarına, stantlarına, malzemelerine veya robotlarına müdahale

BİLİM
KAHRAMANLARI
DERNEĞİ

TÜRKİYE

eden takımlar, koçlar/ebeveynler/danışmanlar

Uygun olmayan davranış ve hile nasıl ele alınır?

- Tüm turnuvalarda WRO Etik İlkelerini tanıtmak ve kaydolurken takımların ve koçların/danışmanların kendilerini bu değerlere adanmış olduklarını sağlamak.
- Usulsüzlüklerin tespit edilmesi durumunda takımların çalışmalarının ayrıca denetime tabi tutulabileceğini önceden bildirmek.

Olası eylemler:

- Montaj süresi boyunca takımların işi kendilerinin yapıp yapmadığını değerlendirmek için tüm takımlar için kısa bir yazılım ve donanım kontrolü yapmak.
- Yanlış davranış için farklı biçimler veya cezalar mümkündür:
 - Bir takımın bir veya daha fazla tura katılmasına izin verilmeyebilir.
 - Bir takım, bir veya daha fazla tura %50'ye kadar azaltılmış puan alabilir.
 - Bir takım bir sonraki tura kalamayabilir (yeterlilik modeliniz varsa).
 - Bir takım uluslararası finale kalamayabilir.
 - Bir takım yarışmadan tamamen diskalifiye edilebilir.
- Takımlar, koçlar, danışmanlar ve taraftarlar için sarı ve kırmızı kart kavramını kullanın: Biri yanlış bir hareket yaparsa takıma sarı kart verilebilir ve ilgili kişileri 2. kez kırmızı kart görecekları konusunda uyarın. Ve kırmızı kart cezaya neden olur.
- Turnuvanıza ve ülkenize uygun diğer eylemler

BİLİM
KAHRAMANLARI
DERNEĞİ

TÜRKİYE

Takımlar için Dünya Robot Olimpiyatı/World Robot Olympiad Etik İlkeleri

“Kazanmanız ya da kaybetmeniz değil, ne kadar öğrendiğiniz önemli.”

Takım olarak bu ilkelere bağlıyız:

Biz bir yarışmaya katılıyoruz.
Kazanmak istiyoruz. Öğrenmek istiyoruz.
Aynı zamanda eğlenmek istiyoruz.

Adil bir şekilde yarışmak istiyoruz.
Robotumuzu kendimiz tasarlıyoruz, programımızı kendimiz yazıyoruz.
Bunları başka birinin yapması doğru değil.

Biz yapmalıyız ki öğrenebileyim.
Koçumuz bize bir şeyler öğretebilir ve bize yol gösterebilir.
Farklı insanlardan ilham alabiliriz.

Ama koçumuz bizim yapmamız gereken şeyleri yapmamalı.
Başkalarının robot ve yazılımlarını taklit etmeyiz.
Bulduğumuz örnekleri programımızı ve robotumuzu tasarlamak için kullanırız.

Bazen başarısız oluruz ve bu doğaldır.
Benzersiz fikirler başarısızlıktan doğar.
Kazanmak güzeldir ama kaybetmek de yolculuğun bir parçasıdır.

Takım adı: _____

Koçun adı & imzası: _____

Takım üyelerinin adları & imzaları: _____

Dünya Robot Olimpiyatı / World Robot Olympiad Programında İyi Olan ve İyi Olmayan Şey Nedir?

İYİ OLAN	İYİ OLMAYAN
Bütün Yarışmalar	Bütün Yarışmalar
İnternette bilgi arar ve diğer insanlarla fikir paylaşıyoruz. Örneklerden öğreniriz ve öğrendiklerimizi kendi robotumuzda kullanırız (donanım ve/veya yazılım)	İnternette bir çözüm satın alırız veya başka bir kişinin doğrudan bir kopyasını kullanırız. Bu çözümü yarışmada kullanırız. (donanım ve/veya yazılım)
Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz bize bir şeyleri programlamanın farklı yolları hakkında tavsiyelerde bulunur.	Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz yazılımı (veya yazılımın bölümlerini) bizim için programlar.
Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz bize bir şeyler inşa etmenin farklı yollarını gösterir.	Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz robotu (veya robotun parçalarını) bizim için yapar.
Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz, işler yolunda gitmezse ne yapacağımızı bulmamızı sağlar.	İşler yolunda gitmezse koçumuz / danışmanımız / ebeveynimiz bunu bizim için düzeltir.
Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz yarışma gününde işleri kendi başımıza halletmemize izin verir.	Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz yarışma gününde kurallar ve kararlar hakkında jüri üyeleriyle tartışır.
Yarışmayı kazanmak istiyoruz, ancak hile yaparak veya işi bizim yerimize başkasına yaptırarak değil.	Yarışmayı kazanmak istiyoruz, nasıl kazandığımız önemli değil.
Stratejimizi kendimiz uyarlıyor ve robotlarımızı kendimiz onarıyoruz / uyarlıyoruz.	Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz bize stratejimizi nasıl değiştireceğimizi önerir veya söyler ve robotlarımızı bizim için onarır/uyarlar.
RoboMission	RoboMission
Sürpriz kuralı ve 2. tur kurallını kendimiz çözmeye çalışıyoruz çünkü tüm temel bilgileri öğrendik ve takım olarak bir çözüm bulabiliyoruz.	Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz, duyurulduktan sonra bize sürpriz kuralı ve 2. tur kurallarını çözme talimatlarını vermeye çalışır.
Geleceğin Mucitleri	Geleceğin Mucitleri
Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz, yalnızca gerektiğinde robot modelimizi veya Geleceğin Mucitleri standını hazırlamamıza yardımcı olur. (Örneğin, işler çok ağırsa, yeni beceriler öğrenmemiz gerekiyorsa veya kendi başımıza hazırlanmamız için çok tehlikeli bir şey varsa.)	Koçumuz/danışmanımız/ebeveynimiz robot modelimizin ve/veya standımızın nasıl görüneceğine karar verir ve kendi başımıza yapabilirsek bile bizim için bir şeyler inşa eder.

BİLİM
KAHRAMANLARI
DERNEĞİ

TÜRKİYE

Uluslararası Finalde Hakemler / Jüriler için WRO Kılavuz İlkeleri

World Robot Uluslararası Olympiad finalinde bir gönüllü olarak çok önemli bir rol oynuyorsunuz. Bu inanılmaz derecede önemli, zaman alıcı ve genellikle zor ama keyifli işi yapmak için gönüllü oldunuz, etkinlik siz ve diğer gönüllüler sayesinde harika geçecektir.

Her şeyden önce, tüm çocuklar için asla unutamayacakları harika bir deneyim yaratmaya yardımcı olmanızı istiyoruz. Bunu, çocukları akılda tutarak yaparsınız. Bu, çocuklar için bir yarışma ve buradaki tüm katılımcılar bu etkinliğe katılmak için tüm yıl boyunca çok çalıştı.

Sizden tüm çocuklara saygı duymanızı, onların çabalarına, girişimlerine ve çalışmalarına aynı saygıyla yaklaşmanızı rica ederiz.

Bir jüri üyesi/hakem olarak sizden aşağıdakileri yapmanızı bekliyoruz:

- değerlendirdiğiniz klasman ve yaş grubu için kuralları ve puanlama sistemini bilin.
- tüm katılımcılar tarafından adil oyun ve uygun davranışı teşvik edin.
- değerlendirdiğiniz yaş grubundaki katılımcıların beceri düzeylerini ve ihtiyaçlarını eşleştirin.
- diğer jüri üyeleri/hakemler hakkında yorum yapmayın veya onları eleştirmeyin.
- bunun çocuklar için bir yarışma olduğunu unutmayın - onlara her zaman şüphenin avantajını verin.
- her zaman zamanında olun – örneğin toplantılar, değerlendirme oturumları için.
- uygun şekilde giyinin – gönüllüler için özel hazırlanan kıyafetleri kullanabilirsiniz (sizi bir takıma bağlayan kıyafet yok).
- tutarlı ve objektif olun ve tanıdığınız takımlara karşı önyargılı olmayın.
- Baş hakemler ve jüri danışmanları tarafından verilen kararları kabul edin.
- değerlendirme süreci veya puanlar hakkında herhangi bir bilgiyi hakem olmayan hiç kimseye paylaşmayın.
- mümkünse bağlı olduğunuz bir takımı değerlendirmekten kendinizi çekin.
- değişiklik yapılması gerektiğini düşünüyorsanız, ülke partnerine geri bildirim verin.
- Karşılaştığınız sorunların sürecini ve itirazlarla nasıl başa çıkılacağını bilin

Sorun Çözümü

Anlaşmazlıklar, şikayetler veya itirazlar hakemlere/jüri üyelerine yönlendirilmelidir:

- yarışma puanlama dokümanını imzalamadan önce [RoboMission/Geleceğin Mühendisleri/RoboSpor]
- jüri üyeleri stanttan ayrılmadan önce [Geleceğin Mucitleri]

Bir takımın jüri üyelerinin/hakemlerin kararını kabul edememesi durumunda, klasman baş hakemi/jüri danışmanı nihai kararı verecektir. Klasman baş/jüri danışmanı hakemi nihai kararını verdikten sonra, karara daha fazla itiraz edilemez veya karar değiştirilemez.

BİLİM
KAHRAMANLARI
DERNEĞİ

TÜRKİYE

İyi Bir WRO Hakemi / Jüri Üyesi Olmanın Temeli

İletişim

Katılımcılar, koçlar, danışmanlar, ebeveynler ve diğer jüri üyeleri/hakemlerle profesyonel ilişkiler

Değerlendirme

Kuralları anlamakla başlar, deneyimle büyür.

Bağlılık

Nedene/göreve adanmış ve tüm gereksinimlere bağlı kalın

Adalet

Ayrımcılıktan bağımsız yargılar, öznellikten bağımsız yargılar

Tutarlılık her koşulda

Herkese aynı kuralları uygula

Bütünlük

Etki kaynaklarından etkilenmeyen önyargısızlık

Uyum

Nazik ve saygılı başkalarıyla etkili bir şekilde ilişki kurmak

WRO Jüri Üyesi/Hakemi olmak ne anlama gelir?

“Hakemlik/Jüri üyeliği teknik bilgi içerse de etkili bir Hakem/Jüri üyesi olmanın kesinlikle bir sanatı vardır”